

بمناسبت چهاردهمین سال خاموشی شمع زندگی رفیق محمود بریالی

تیشک بلور علامتدار، تاریخ جنش چاپ

مراومه

نهضت فروگیر دموکراسی و ترقی افغانستان

تدوینسره د پښتال: قاسم آسمانی

پنځ: انتشارت رادویې رحم

مرامنامه نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم

مرامنامه نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان

تاریخ سیاسی میهن محبوب ما افغانستان، مشحون از مبارزات دلیرانه، جانبازانه و حماسه آفرین مردم این کشور به خاطر آزادی و ترقی بوده و است که در نهضت‌های استقلال طلبی، تجددگرایی، مشروطه خواهی، دموکراسی و عدالت‌خواهی انعکاس یافته و ادامه دارد.

با وصف اینکه این مساعی و مبارزات وطن‌دوستانه و ترقی‌خواهانه بنابر دلایل و عوامل عینی و ذهنی، مقاومت و مخالفت متداوم عقب‌گراهای داخلی و مداخلات مکرر و گسترده خارجی از یک سو، اشتباهات و کجروی‌های نیروهای تحویل طلب از جانب دیگر، به پیروزی کامل نه انجامیده است، اما روند انکشاف و نوسازی جامعه افغانی را تحرک بخشیده و رکود سیاسی و انجماد اجتماعی را از بین برده است. سطح آگاهی و تشکل مردم را ارتقا بخشیده و تجارب غنی و درس‌های آموزنده

را برای نسل‌های بالنده و آینده جنبش ملی و مترقی کشور از خود بجا گذاشته اند.

«نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان» خود را ادامه دهنده مبارزات و جنبش‌های استقلال طلبانه و تجدید گرایانه، دموکراتیک و دادخواهانه سده پیشین کشور می‌داند؛ به سنن پر افتخاران ارج می‌گذارد و برای حفظ و تحکیم دست آوردهای آن سعی و تلاش می‌ورزد، تجارب آن رامی‌آموزد و سرمشق فعالیت خود قرار می‌دهد.

«نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان» برای ایجاد یک جامعه دموکراتیک و مدنی، مرفه و عادلانه بمثابة استراتیژی بزرگ ملی، که بر مبنای برنامه و خط مشی سیاسی علماً تنظیم شده، در فرایند تحولات بنیادی و ریفورم‌های سیاسی، اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی مرحله به مرحله و به صورت تدریجی محقق می‌شود، مبارزه می‌کند.

اول - دیدگاه‌ها و اصول مرامی «نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان»

«نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان» در تدوین برنامه و خط مشی سیاسی خویش، دیدگاه‌ها و اصول ذیل را رهنمای مبارزه و فعالیت خود قرار می‌دهد:

۱. افغانستان کشور مستقل، واحد دارای حاکمیت یکپارچه و غیرقابل تجزیه می‌باشد. منافع ملی و مصالح علیای کشور یعنی استقلال سیاسی، حاکمیت ملی و وحدت ملی، یکپارچگی و تمامیت ارضی، امنیت ملی، منافع اقتصادی، شگوفایی، رفاه و خوشبختی هر افغان، نیرومندی و ارتقای اعتبار بین‌المللی کشور و تأمین شرایط مساعد داخلی و بین‌المللی برای تحقق اهداف متذکره، مضمون میهن دوستی و آماج‌های اساسی مبارزه نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان را تشکیل می‌دهد.
۲. اراده مردم منبع و اساس قدرت حکومت و حاکمیت ملی را تشکیل می‌دهد. این اراده در نظام مبتنی بر دموکراسی و استقرار دولت دموکراتیک تأمین می‌شود، به گونه که حکومت‌ها مشروعیت خود را از رای مردم و انتخابات آزادانه و منصفانه نوبتی و از قوانین که توسط نمایندگان مردم وضع می‌شود، اخذ می‌نمایند. نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان دموکراسی را ارزش و باور خود می‌داند و برای تحقق آن می‌رزمند.
۳. انسان، هدف مبارزه و فعالیت اجتماعی است. و انسان‌ها بطور ذاتی دارای آزادی و حقوق سلب‌ناپذیر انسانی‌اند. بنیاد آزادی، آزادی فردی است و

تکامل آزادانه فرد شرط تکامل همگان می‌باشد. آزادی و حرمت انسان و گسترش حاکمیت او برسرنوشت، تأمین حقوق اساسی و مدنی و رفاه مادی و معنوی شرط صلح، ترقی و عدالت در جامعه به شمار می‌رود. شهروندان یعنی هر فرد از اتباع کشور صرف نظر از علایق قومی، نژادی، محلی و منطوقی، مذهبی و جنسی، اجتماعی و اقتصادی، در مطابقت به قانون و ارزش‌های مدنی دارای حقوق برابر شهروندی و انسانی اند.

«نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان» اعلامیه جهانی حقوق بشر را به مثابه اساس جامعه مدنی و انسان سالار، دست‌آورد بزرگ مبارزه بشریت و جوهر مرام خود دانسته و برای تحقق آن خود را متعهد می‌داند. انسانیت به مثابه ارزش عام بشری و داعیه حقوق بشر به مثابه نماد انسانیت نباید فدای مصلحت‌های سیاسی و جانبداری ایدئولوژیک گردد.

۴. جامعه افغانی از بی عدالتی‌های بزرگ رنج می‌برد. فقر و محرومیت، موجودیت اشکال مختلف ستم، نابرابری‌ها و تسلط مناسبات عقب مانده و ظالمانه اجتماعی، مظاهر روشن این بی‌عدالتی‌ها می‌باشد. این وضعیت مغایر شان و حیثیت انسان و زندگی آبرومندانه انسانی است. و در واقع همین وضعیت

اجتماعی منشای بحران‌ها و انفجارات سیاسی و اجتماعی شمرده می‌شود. تیوری و تجربه انکشاف جهانی موثیدآن است که عدم تمرکز قدرت و ثروت یعنی استقرار یک دولت دموکراتیک، توزیع عادلانه ثروت‌ها و درآمد ملی و ایجاد فرصت‌های برابر در عرصه تأمینات اجتماعی و رفع نیازمندی‌های اقشار کم درآمد جامعه و کاهش فاصله طبقاتی، استقرار مناسبات پیشرفته اجتماعی، اقتصادی و سرانجام ایجاد جامعه مرفه و عادلانه فارغ از بی عدالتی‌ها، راه و راهکارهای معقول و اصولی تأمین ترقی و عدالت اجتماعی می‌باشد. عدالت اجتماعی به دموکراسی و آزادی پیوند منطقی و ارگانیک دارد. به گونه که مردم زمانی آزاد بوده می‌توانند که از فقر و ستم اجتماعی رهایی یابند و دموکراسی زمانی ارزش دارد که با عدالت اجتماعی توأم گردد.

عدالت اجتماعی آرمان والای نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان را تشکیل میدهد و استقرار و استحکام دولت دموکراتیک و مدنی را شرط لازم تأمین عدالت اجتماعی می‌شمارد.

۵. افغانستان میهن باستانی و مشترک تمام مردم ساکن این کشور است. آب، خاک و ثروت‌ها، افتخار و عظمت افغانستان، به همه مردم این کشور متعلق

بوده افغانستان دولت یکپارچه، واحد و غیرقابل تجزیه می‌باشد. در این کشور هیچ قوم بر قوم دیگر برتری ندارد و همه اقوام ساکن در کشور با هم برادر، برابر و دارای حقوق برابر شهروندی و ملی اند.

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان منافع افغانستان را بر منافع قومی و گروهی مقدم می‌شمارد و خواهان تأمین تساوی حقوق و برابری اقوام ساکن کشور در همه عرصه‌ها اعم از سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می‌باشد. نهضت فراگیر هر شکل مظاهر قوم‌گرایی افراطی و خصومت قومی را نفرت‌انگیزترین پدیده‌های ضد بشری می‌داند و بر علیه آنها می‌رزمد.

۶. عقب مانده‌گی و توسعه نیافته‌گی اقتصادی معضل اساسی جامعه ماست. این در حالیست که اقتصاد بازار و رشد نیروهای مولده، ترقی علمی - تخنیکی و فرهنگی شرط قانونمند رشد و توسعه اقتصادی شمرده می‌شود، اما فراموش نباید کرد که در محور توسعه، انسان و خوشبختی او قرار دارد. که تنها در صورت رشد متوازن و هماهنگ مادی و معنوی میسر است، نه رشد لگام گسیخته که با تمرکز قدرت اقتصادی-سیاسی و بی‌عدالتی اجتماعی، بحران‌های دورانی اقتصادی و بیکاری مزمن، پول پرستی،

جنایات، بحران‌های اخلاقی و معنوی، تخریب علایق و عواطف انسانی و فرو پاشی خانواده و فاجعه محیط زیست توأم است.

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان طرفدار انکشاف و رشد متوازن اقتصادی- اجتماعی و سیاسی می‌باشد به گونه که رشد اقتصادی باید با توسعه اجتماعی همرا باشد و پیشرفت عمومی بر بستر رشد اقتصادی- فرهنگی، تعمیم دموکراسی و رفاه اجتماعی متحقق شود.

۷. جامعه افغانی درگیر عقب‌گرایی و توسعه نیافته‌گی فرهنگی دیرپا می‌باشد. عقب‌گرایی و انحطاط فرهنگی به مثابه سد عمده در راه پیشرفت عمومی به امروز و فردای افغانستان صدمه بزرگ رسانیده و زمینه ساز استبداد سیاسی و اسارت مردم می‌باشد. بدین جهت است که مبارزه به خاطر آزادی و دموکراسی، ترقی و عدالت با تجدد (مدرنیته) و پیشرفت فرهنگی گره می‌خورد.

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان یک سازمان سیاسی تجددگراست. با عقب‌گرای، جهل و خرافات و خوار شمردن دانش و اندیشه در همه جلوه های آن سازگاری ندارد. نهضت خواهان

تحولات گسترده فرهنگی بر اساس استفاده اعظمی از همه دستاوردهای علمی - تخنیکی و تمدن بشری می‌باشد.

۸. ما در دورانی زنده گی می‌نماییم که سرنوشت هر جامعه و کشور را به سرنوشت مجموع بشریت گره می‌دهد. پیشرفت قانونمند و تحول پیوسته جهان، تضاد و تناقض در سیما و پروسه‌های انکشاف جهانی و تضاد در روابط بین‌المللی، ویژه گی و ماهیت جهان کنونی را تشکیل می‌دهد. این در حالیست که کشور ما به مثابه (نقطه تلاقی افکار و منافع) اهمیت خود را در مناسبات بین‌المللی مانند گذشته حفظ کرده است. با در نظر داشت موقعیت ویژه جیوستراتژیک کشور و وضعیت جهان کنونی و پیرامون، تنظیم مشی درست در سیاست خارجی و روابط بین‌المللی در راستای حفظ و حراست منافع ملی، مهارت و اهمیت جدی کسب میکند و می‌طلبد.

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان در مناسبات بین‌المللی از اصول همگرایی، همکاری و همبستگی بین‌المللی در راه صلح و امنیت جهانی، آزادی و دموکراسی، برابری و تساوی حقوق ملل و انکشاف کشورهای فقیر و کم رشد، حمایت و پیروی می‌کند.

۹. نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان، نهضت فراگیر واقعیت‌گرا و مسالمت‌گرا ست. به افراطیت چپ و راست، قهر و خشونت در هر شکل آن سر سازگاری ندارد و خواهان حل تضادهای سیاسی - اجتماعی از طریق صلح آمیز و مسالمت آمیز می‌باشد.

۱۰. نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان به همه مردم افغانستان تعلق دارد. پایه اجتماعی نهضت را اقشار وسیع مردم اعم از روشن‌فکران، کارشناسان، متخصصان و کارمندان دولتی و موسسات غیردولتی، مدیران، معلمان و استادان، اقشار میانه حال روستای و دهقانان، روحانیون، کارگران، پیشه‌وران، کوچیان، مالداران و متشبهین خصوصی تشکیل می‌دهد.

۱۱. نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان از نظر سازمانی تشکیلاتی بر مبنای تشکیلات واحد و عضویت انفرادی، مسئولیت انفرادی و رهبری جمعی، تساوی حقوق و دسپلین یکسان، دموکراسی گسترده در درون سازمان و انتخابی بودن همه ارگان‌ها از بالا تا به پایان با کاندیداتوری الترناتیوی، توزیع صلاحیت‌ها و تناوب در رهبری، پلورالیزم اندیشه‌ئی، پذیرش موجودیت و همزیستی گرایش‌ها

در سیاست گذاریها، وحدت برنامه و عمل سیاسی
فعالیت مینمایید.

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان بر مبنای دیدگاهها
و اصول مرامی فوق الذکر، اهداف و خط مشی ذیل را در برابر
خود قرار می‌دهد و برای تحقق آن به شکل قانونی و مسالمت
آمیز مبارزه و تلاش می‌کند.

(دوم)

اهداف و خط مشی سیاسی نهضت فراگیر دموکراسی و
ترقی افغانستان

در عرصه تأمین منافع علیای ملی:

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان برای تأمین منافع و
امنیت ملی افغانستان مشی ذیل را اتخاذ و تعقیب میکند:

- دفاع از استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی، وحدت ملی و منافع اقتصادی کشور.
- احترام و رعایت اساسات دین مبین اسلام و ارزشهای پسندیده ملی، حمایت از تأمین آزادی و اجرای مراسم دینی برای پیروان سایر ادیان و مخالفت با موارد سوءاستفاده از دین و معتقدات دینی و مذهبی به خاطر مقاصد سیاسی، گروهی و شخصی.
- حمایت از ارتقای قابلیت دفاعی، مبتنی بر اصل دفاعی و کفایت امنیت ملی کشور.
- حمایت از تلاشها در رابطه به ایجاد اردو و پولیس ملی مورد اعتماد مردم، متعهد و معتقد به ارزشهای دموکراسی و قانون اساسی کشور.

- حمایت از تلاش‌ها در جهت تأمین صلح و امنیت دایمی و اقدامات در رابطه به خلع سلاح عمومی و همگانی و ریشه کن ساختن قوماندانان سالاری و سیطره سیاسی و نظامی جنگسالاران.
- مبارزه بر ضد تروریسم، تولید، پروسس، و ترافیک مواد مخدر به مثابه بخش جدایی ناپذیر تأمین امنیت ملی کشور.

در عرصه حاکمیت ملی و توسعه سیاسی:

- مبارزه در راه تعمیم، نهادینه ساختن و گسترش دموکراسی در همه شئون جامعه به منظور ایجاد یک جامعه دموکراتیک.
- مبارزه و مساعی در راه تطبیق جهات دموکراتیک، تسجیل در قانون اساسی کشور و دموکراتیزه ساختن متداوم ارگان‌های عالی و محلی قدرت دولتی بر مبنای رعایت اصل انتخابات آزاد، عادلانه، منصفانه، عمومی، سری و مستقیم یک نفر یک رای.
- اشتراک فعالانه در مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری، پارلمانی، ولایتی، شاروالی‌ها و ولسوالی‌ها.

- مبارزه برای تأمین حقوق دموکراتیک مردم و تأمین آزادی‌های سیاسی اعم از ایجاد و فعالیت احزاب سیاسی، آزادی بیان و مطبوعات، حق تظاهرات و اعتصابات مسالمت آمیز که تابع محدودیت‌های غیردموکراتیک و موکول به قوانین بازگیرنده نشوند.
- مبارزه متداوم برای تقویت نهادهای جامعه مدنی و گسترش نقش سازمان‌های اجتماعی و صنفی اعم از روشنفکری، دانشجویی، جوانان، زنان، معلمان، استادان، کارگران، دهقانان و پیشه‌وران در همه شئون جامعه اعم از سیاسی و اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی.
- مبارزه بر ضد استقرار رژیم‌های دکتاتوری و استبدادی و ضدیت با هر شکل خشونت سیاسی به منظور حفظ و کسب قدرت سیاسی.
- مبارزه برای ایجاد اداره دولتی سالم و خدمتگذار مردم، مسلکی شفاف و فساد ناپذیر.
- مبارزه در راه استقرار و استحکام دولت حقوقی مبتنی بر تفکیک قوای ثلاثه.

— مبارزه در راه استقلال قوه قضائیه و تأمین حاکمیت قانون و قانون‌گرایی مدنی در همه عرصه‌های حیات جامعه.

— مساعی برای تأمین همکاری، وحدت عمل و اتحاد سیاسی نیروهای تجدد‌گرا، دموکرات و عدالت‌پسند در یک جبهه وسیع به خاطر ایجاد جامعه دموکراتیک و مدنی، مرفه و عادلانه به مثابه استراتژی بزرگ ملی.

— پشتیبانی از تعمیم اصل نظر خواهی و مراجعه به آرا مردم (رفراندوم) در موارد و مسایل عمده ملی.

در زمینه دفاع از حقوق اساسی و آزادی‌های فردی مردم :

— مبارزه برای تطبیق بی قید و شرط اعلامیه جهانی حقوق بشر به مثابه اساس اعمار جامعه مدنی و انسان‌سالار.

— مبارزه برای تأمین حقوق اساسی و آزادی‌های فردی اعم از حق زنده‌گی، حق مسکن و انتخاب محل اقامت، حق ملکیت، حق کار و مزد عادلانه، حق انتخاب شغل و مسافرت، حق معالجه و خدمات صحتی، حق نمایش، آموزش و پرورش و تحقیقات

علمی، حق دسترسی به اطلاعات عمومی، حق
سالخورده‌گی و تقاعد، حق معلولیت و جبران
خساره، حق داشتن وکیل مدافع در جریان تحقیق و
محاكمه، حق آزادی انتقاد جمعی و فردی، حق
آزادی عقیده سیاسی و آزادی مطبوعات، بیان و قلم،
حق مصئونیت مخابرات و مراسلات.

— مبارزه در راه حفظ و حراست شأن، کرامت و شرف
انسانی و منع شکنجه، تعجیز، توهین، و تحقیر
انسانی.

— دفاع از حقوق مهاجرین، پناه‌جویان و پناهنده‌گان
بر اساس اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاق‌های
بین‌المللی.

- همسویی با مبارزات کلیه نیروهای آزادی‌خواه، مترقی و
صلحدوست کشور و جهان مبتنی بر دفاع از ارزش‌های عام
بشری.

درباره حل مسأله ملی، تأمین و تحکیم وحدت ملی:

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان تأمین و تحکیم
وحدت ملی را در سر لوحه مبارزه و فعالیت خود قرار می‌دهد
و مشی ذیل را درین زمینه اتخاذ و تعقیب می‌نماید:

- مبارزه به خاطر تأمین تساوی حقوق تمام اقوام ساکن کشور در عرصه‌های مختلف اعم از سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و مذهبی بر مبنای اصول دموکراسی به خاطر تحکیم وحدت ملی.
- پیشتیبانی از تجدید نظر بر سیستم شکل و شیوه‌های اداره و تشکیلات اداری، دولتی بر اساس اصول دموکراتیک.
- مبارزه در راه ایجاد شوراهای انتخابی و دموکراتیک محلی و تفویض صلاحیت‌های گسترده سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به آنها.
- پیشتیبانی از مساعی در راه انکشاف هماهنگ و متوازن اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، محلات و مناطق قومی.
- مبارزه برای حل عادلانه مساله کوچی‌ها در کشور.
- مخالفت در برابر تبلیغات و تحریکات تبعیض آمیز و انجام عمل تبعیضی، نفرت و خصومت قومی، ملی و مذهبی.
- مبارزه بر ضد هرگونه ساختار سیاسی مبتنی بر استبداد و عقب‌گرایی، برتری جویی‌های نژادی، قومی، ملی، محلی، زبانی مذهبی و گروهی.

در عرصه انکشاف اقتصادی:

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان در عرصه بازسازی و انکشاف اقتصادی راهکارها و سیاست های زیرین را پیشنهاد و تعقیب مینماید:

- مبارزه در راه از بین بردن عقب مانده گی با تدوین یک برنامه دراز مدت برای بازسازی اقتصادی کشور به عنوان یک ضرورت درنگ ناپذیر به خاطر پیشرفت و توسعه اقتصادی.
- حمایت از تمام اشکال ملکیت و تأمین تعادل و هماهنگی میان سکتور های مختلف اقتصاد ملی اعم از خصوصی، مختلط، کوپراتیفی، دولتی در جهت ایجاد اقتصاد مستقل ملی، شگوفایی کشور و بهبود زنده گی مردم.
- حمایت از تأمین مالکیت دولت بر منابع زیر زمینی، جنگلات، چراگاهها، معادن، منابع اساسی انرژی، بنادر و خطوط مواصلاتی اعم از هوایی و زمینی، تاسیسات بزرگ مخابرات، دشتها و زمینهای لامزروع و بند و انهار و منابع آبی.

- حمایت از اقتصاد بازار با سمتگیری اجتماعی مبنی بر همکاری لازمه سرمایه خصوصی، مختلط، کوپراتیفی و دولتی.
- حمایت از ایجاد صنایع ملی و صنعتی ساختن کشور بر مبنای استفاده از دست آوردهای ساینس، تخنیک، و تکنولوژی معاصر.
- دفاع از مطالبات و تلاش‌های انجمن‌ها و اتحادیه‌های پیشه‌وران و صنعتکاران در رابطه به انکشاف و رشد صنایع ملی، تولیدات داخلی، و انکشاف صنایع دستی.
- پشتیبانی از افزایش نقش دولت در اداره اقتصاد، با حفظ بازار آزاد و جایگاه بخش خصوصی و گسترش رقابت سالم اقتصادی.
- حمایت از تأمین مسئولیت قانونی سرمایه‌های داخلی و خارجی، بهره آنها و انواع ملکیت‌ها.
- تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری‌های دولتی در بخش‌های زیر بنایی، بهداشت و آموزش و حمایت از بخش خصوصی برای تولید، اشتغال و مهار کردن بیکاری.

- حمایت از ایجاد زمینه‌ها برای مشارکت زحمتکشان و اتحادیه‌های کارگری در تقسیم کار اجتماعی و در فرایندهای تولید و مدیریت صنعتی.
- حمایت از رشد و انکشاف صنایع انرژی و صنایع سبک و تولیدکننده مواد استهلاکی و غذایی.
- حمایت از ریفورم ارضی و آب در جهت رشد میکانیزه ساختن زراعت، رشد فارم‌های زراعتی، دولتی، خصوصی، مختلط و کوپراتیفی مبنی بر تأمین منافع کتگوری‌های مختلف زمینداران و دهقانان و توجه به انکشاف مالداری.
- حمایت از تلاش‌ها در رابطه به نگهداری جنگلات، استفاده و مهار کردن آب‌های طبیعی و دریا‌های کشور.
- پشتیبانی از بهبود بنیادهای فعالیت و مدیریت اقتصادی در تمام زمینه‌های تولید صنعتی و کشاورزی و رشد بخش خدمات در ساختار اقتصادی به شمول صنعت توریسم.
- حمایت از فراهم آوردن امکانات برای ایجاد زیربناها، تولید و توريد سخت افزارها به عنوان

پایه‌های برای توسعه اقتصادی در عرصه‌های تولیدی و خدماتی.

— حمایت از ایجاد فن آوری معاصر اطلاعات و ارتباطات و تشویق و گسترش سرمایه‌گذاری در عرصه پژوهش‌های علمی، فنی، الکترونیکی و کمپیوتری.

— مبارزه برای ایجاد سیستم عادلانه مالی و مالیاتی مبتنی بر تقلیل مالیات غیرمستقیم و تصاعد مالیات مستقیم و تقسیم عواید ملی به نفع انکشاف اجتماعی.

— پشتیبانی از مدرنیزه ساختن متداوم سیستم بانکی کشور و تشویق و تضمین امانات پس اندازها و جلوگیری از دوران پول در بازار سیاه و تورم پولی.

— پشتیبانی از تلاش‌ها برای جلوگیری از کسر بودجه و ایجاد یک نظام بودجوی و مالیاتی موثر مبتنی بر افزایش منابع و درآمدهای داخلی و کاهش وابسته گی به وامها و امدادهای خارجی و مبارزه با فساد مالی و اداری.

— حمایت از تجار و متشبثین ملی توسعه تجارت داخلی و خارجی و مبدل نمودن افغانستان به مارکیت تجارتی منطقه به منظور رشد اقتصادی، ترقی عمومی و ارتقای سطح زنده گی مردم.

- حمایت از انکشاف و مدرنیزه ساختن ترانسپورت، اعمار شاهراه‌های مدرن و خط آهن سراسری کشور و وصل ساختن آن با شبکه راه‌های ترانزیتی جهان.
- مساعی و مبارزه در راه حفظ محیط زیست و زیبایی طبیعی کشور.

در عرصه انکشاف و رفاه اجتماعی :

- حمایت از اصل تساوی و برابری حقوق شهروندان کشور صرف نظر از تعلقات قومی، نژادی، مذهبی، دینی، لسانی، سیاسی، تحصیل، شغل، نسب، دارایی، موقف اجتماعی، جنسی، محل سکونت و اقامت.
- مبارزه برای توزیع عادلانه فرآورده‌های مادی میان مردم و ایجاد اهرم‌های مالیاتی که در خدمت تقسیم عادلانه ثروت ملی قرار گیرد.
- مبارزه برای ارتقا سطح زنده گی و بهزیستی اقشار زحمتکش و زدودن فقر در جامعه.
- مبارزه و مساعی برای تضمین تأمینات اجتماعی از طریق ایجاد و گسترش بیمه‌ها و خدمات دولتی در عرصه صحت عامه، تعلیم و تربیه، تهیه مسکن،

- بازنشسته گی، و سالخورده گی، کار، بیکاری و تقاعد، معلولیت و معیوبیت، حوادث و آفات طبیعی.
- مبارزه و مساعی در راه حمایه طفل و مادر از طریق ایجاد زایشگاهها، شیرخوارگاهها، کودکستانها، و کلینیکها تسهیلات آموزش و پرورش و جلو گیری بهره کشی از کودکان.
- مبارزه و مساعی برای تضمین و تأمین خدمات صحی رایگان، تعلیمات و تحصیلات مجانی و حقوق صنفی متعلمان و محصلان.
- مساعی و مبارزه برای تأمین حقوق اجتماعی و صنفی دانشمندان، استادان، معلمان، نویسندگان، شاعران، هنر مندان و ژورنالیستان.
- دفاع از حقوق اجتماعی زحمت کشان شهروده، از خواستها و مطالبات اقتصادی و صنفی ایشان برای عقدقراردادهای دسته جمعی، ایجاد اتحادیههای کارگری و دهقانی، حق اعتصابات و همایشها، مرخصیهای بامعاش برای زنان کارمند و کارگر قبل و بعد از زایمان.
- پشتیبانی از اقدامات لازم جهت فراهم آوری شرایط مساعد برای تهیه کالاهای اساسی مورد نیاز اقشار کم درآمد کشور.

- مبارزه بخاطر افزایش سطح دستمزدهای کارگران و کارمندان دولت و متقاعدین به نسبت میزان تورم سالانه.
- مبارزه به خاطر تأمین امنیت کار و تصویب قوانین عادلانه در حمایت از حقوق کارگران، دهقانان و پیشه‌وران.
- حمایت از توزیع موا دلازمی اولیه به سیستم کپون در راستای جلوگیری از تورم و ارتقای سطح قیمت‌ها و جلوگیری از کمبود اموال.
- حمایت از رشد و انکشاف سریع مناطق عقب مانده کشور از لحاظ اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی.
- مبارزه علیه فساد، تبهکاری، رشوت و اعتیاد.

در عرصه توسعه فرهنگی :

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان در عرصه انکشاف فرهنگی مشی زیرین راپیشنهاد و تعقیب میکند:

- مبارزه برای بازسازی و مدرنیزه ساختن نظام فرهنگی- کلتوری کشور اعم از سیستم تعلیم و تربیه، تحصیلات عالی و مسلکی، علوم، هنر و ادبیات با استفاده از تجارب جهانی و دست‌آوردهای ترقی

- علمی، تخنیکي و فرهنگي جهاني بدون تعصب و تنگ نظري‌ها و مبارزه بر ضد انحطاط فرهنگي.
- پشتياني از اعمال سياست‌هاي واقعي‌بنانه در زمينه تعليم و تربيه و تأمين تعليمات و تحصيلات مجاني و توسعه سيستم مکاتب دولتي و موسسات تحصيلات عالي در کشور.
- تلاش براي ايجاد زمينه‌هاي مساعد براي فعاليت‌هاي آزادانه ورزش از سوي جوانان.
- تشويق جوانان غرض شرکت در عرصه‌هاي فرهنگي، اجتماعي، در جهت ارتقاي سطح اخلاقي و معنوي شان مبتني بر ايجاد روحيه و احساس عالي مسئوليت در برابر خانواده، جامعه و ميهن.
- مبارزه در راه ايجاد نهادها، انجمن‌ها و سازمان‌هاي فرهنگي به منظور گسترش فرهنگ و تشکيل فرهنگيان کشور.
- مبارزه به خاطر تحقق سياست آزاد و عادلانه فرهنگي و آموزشي در کشور کثيرالقومي افغانستان.
- مبارزه در راه سوادآموزي همگاني.
- حمايت از توسعه تحقيقات علمي و رشد نشرات و مطبوعات، ايجاد کتابخانه‌ها، احياي موزيم‌ها و طرح

و تطبیق قوانین در مورد کاوش، اعاده آثار تاریخی
غارت شده، جمع آوری و حفظ آثار باستانی، توسعه
روابط با موسسات علمی جهان، موسسه یونیسکو و
سازمان‌های بین‌المللی مربوط.

— حمایت از اقدامات لازم به خاطر تقویت و توسعه
شبکه رادیو و تلویزیون، سینما، تئاتر و هنرهای ملی
و توجه به بهبود زندگی فرهنگیان در کشور.

در عرصه روابط بین‌المللی و سیاست خارجی:

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان در مناسبات
بین‌المللی و سیاست خارجی مشی ذیل را تعقیب و حمایت
مینماید:

— حمایت از منشور سازمان ملل متحد و ارتقای نقش
سازمان ملل متحد به خاطر حفظ صلح و امنیت
جهانی.

— دفاع از اعلامیه جهانی حقوق بشر و همکاری با
سازمان‌های بین‌المللی درین زمینه.

— مساعی و مبارزه برای همبستگی بین‌المللی در راه
صلح و امنیت جهانی، برابری تساوی حقوق ملل و
نظم نوین عادلانه اقتصاد و انکشاف کشورهای فقیر.

- مبارزه بر ضد تشنج آفرینی و تروریزم، تبعیض نژادی، تولید، پروسس و قاچاق مواد مخدر.
- حمایت از حق تعیین سرنوشت ملل و تساوی دول در مطابقت به منشور ملل متحد.
- پشتیبانی از سیاست بیطرفی عنعنوی و عدم انسلاک.
- پشتیبانی از سیاست ایجاد زمینه‌ها برای تأمین مناسبات دوستانه مبتنی بر اعتماد و همکاری متقابل و عدم مداخله در امور داخلی همدیگر با تمام همسایه گان کشور.
- حمایت از تأمین مناسبات دوستانه و همکاری‌های متقابل با کشورهای منطقه و جهان.